

Behandling af Lichen Planus

Lichen Planus er en kronisk bindevævssygdom i hud og slimhinder. Man mener, at den er autoimmun.

Sygdommen rammer huden, slimhinder i mundhule, på ydre kønsorganer samt i skeden. I sjældne tilfælde ses forandringer på negle, spiserør, tarm og blære.

Symptomer på Lichen Planus

Når sygdommen sidder på huden, opstår små kløende, kantede, lilla-røde knopper, oftest på håndled, skinneben, lænd, fødder og hænder.

Slimhindeforandringer ses hos 30-70 % af patienterne, og ofte er slimhindeforandringer det eneste tegn på sygdommen.

Hos kvinder kan Lichen Planus ses på de ydre kønsdele ved skedeåbningen. Symptomerne kan være:

- rødmen af slimhinden
- tynd og glatskinnende slimhinde uden de normale slimhinefolder
- hvidlige striber i slimhinden
- overfladiske sår
- I skeden ses rødlige forandringer og evt. forsnævringer

Symptomerne giver anledning til:

- smerter, svie og brændende fornemmelse
- smerter ved samleje
- kløe, rifter og sårdannelse
- Blødning ved samleje

Hos nogle kvinder ses udflåd, som kan være betændt og blodigt.

Mange kvinder med Lichen Planus ved kønsdelene kan også have Lichen Planus i mundhulen på gummer, tunge eller kindslimhinde.

Sådan stilles diagnosen

Diagnosen stilles på de typiske fund. I nogle tilfælde suppleres med en vævsprøve.

Behandling af Lichen Planus

De fleste patienter med Lichen Planus kan hjælpes med lokalbehandling med salve.

Lokalbehandling ved Lichen Planus på huden og slimhinden

Salve med binyrebarkhormon (steroid) bruges som lokalbehandling. Behandlingen gives som en længerevarende, daglig behandling i 6-8 uger. Behandlingen efterfølges af en vedligeholdelsesbehandling, hvor man smører salven på 2-3 gange om ugen.

Hvis symptomerne forsvinder, kan man holde pause med behandlingen og genoptage behandlingen, hvis symptomerne atter opstår.

Som regel tilrådes langvarig vedligeholdelsesbehandling.

Lokalbehandling ved Lichen Planus i skeden

Behandles med binyrebarkhormon i form af skum, der indføres i skeden hver aften i 8 uger. Herefter 2-3 gange ugentligt i 8 uger. Herefter tages stilling til eventuel fortsat vedligeholdelsesbehandling 1-2 gange ugentligt.

Alternativ til binyrebarkhormon

Som alternativ behandling, hvis steroid ikke har tilstrækkelig effekt, kan man forsøge anden behandling med en såkaldt calcineurin-hæmmer som salve eller creme.

Det drejer sig om en af disse:

- Tacrolimus-salve (Protopic)
- Pimecrolimus-creme (Elidel)

Der findes ikke erfaring med længerevarende behandling med disse midler ved Lichen Planus.

Samtidig anbefales at smøre med fedtcreme eller olie mindst 2 x dagligt. Evt. smøre fedtcreme på efter salven, og hvis det svier, når du påfører binyrebarkhormon, kan du smøre med fedtcreme forinden.

Tablet behandling

Er der udtalte symptomer, som ikke bedres af behandlingen med steroid-salve, kan det blive nødvendigt med tabletbehandling med et af følgende midler.

- Azathioprin
- Ciclosporin

Denne behandling er en specialistopgave – oftest hos hudlæge.

Hygiejniske råd

God hygiejne er vigtig, når du lider af Lichen Planus:

- Plej de ydre kønsdele godt. Brug sæbe, men ikke meget. Husk at skylle sæben ordentlig af, og tør huden godt bagefter.
- Du kan evt. rense med olie i stedet for.
Brug en god fedtcreme (mindst 70%) eller olie. F.eks. Decubal, Warming Critical Care, Locobase Repair, mandelolie, kokosolie, babyolie.

- I forbindelse med bad, svømning, cykling eller anden fysisk aktivitet kan du bruge fedtcreme eller silikonebaseret glidecreme, f.eks. Pjur med Soft glide eller Pjur med Premium glide.

Samliv og sex

Sygdommen har stor indflydelse på samlivet. Det kan være vanskeligt at gennemføre et samleje på grund af smerte. Det er vigtigt, at du fortæller din partner, hvor meget sygdommen påvirker dig og din krop.

I fællesskab må i prøve at finde nogle løsninger, så i kan opretholde jeres samliv. Det kan være en idé at prøve andre skånsomme samlejestillinger, anvende glidecreme, olie eller fedtcreme. For at forebygge sammenvoksninger anbefaler vi, at du masserer eller evt. at bruge dilatator.

Ved andre sexologiske problemer er der mulighed for henvisning til sexologisk rådgivning.

Lichen Planus smitter ikke.

Du skal have taget en blodprøve

Sygdommen hænger ofte sammen med andre sygdomme som stofskiftesygdomme og diabetes. Du skal derfor have taget en blodprøve, så du kan blive screenet for stofskiftesygdomme, når du har fået konstateret Lichen Planus.

Kontrol

Lichen Planus på huden vil ofte forsvinde spontant i løbet af 1-2 år, mens patienter med Lichen Planus på slimhinderne har et kronisk og længerevarende forløb. I disse tilfælde anbefaler vi, at man bliver undersøgt af læge cirka 1 gang årligt, da der er en lille øget risiko for at udvikle celleforandringer og cancer på slimhinden.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Gynækologisk Ambulatorium.

Gynækologisk Ambulatorium

Tlf. 97 65 00 80

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 9.00 – 11.00 og 13.00 – 14.00